

Obama's eerste troepen

L. Polman

In Uruzgan moeten ze het nog even zelf uitzoeken. President Obama stuurt de eerste brigade van zijn 20-30.000 extra troepen niet naar het zuiden, maar naar de provincies Logar en Wardak bij Kabul. De Taliban lijkt rondom Kabul nieuwe nestelgrond gevonden te hebben. Verkeer op de wegen van en naar de Afghaanse hoofdstad is doelwit. In juni 2008 sneuvelden in Wardak drie Amerikaanse militairen door mijnen. In augustus werden in Logar drie westerse hulpverleners vermoord. In september kwam de gouverneur van Logar om door een bembom. Een veiligheidsanalist in Kabul turfde de totalen: het aantal Taliban-acties in Wardak en Logar steeg in 2008 met respectievelijk 58 en 41 procent ten opzichte van 2007.

Dat Obama de zuidflank van de hoofdstad met 3500-4000 man wil versterken, bevestigt dat Kabul en omgeving kwetsbaarder zijn geworden. Of moeten we zeggen: gevoeliger voor inlijving door de Taliban? Na zeven jaar wederopbouw in Afghanistan zijn bases van buitenlandse militairen de zichtbaarste resultaten. Ook in Kabul is nog weinig of niets hersteld van de heerlijkheden waar de Afghanen vóór de invasie van genoten. Het licht doet het niet, water is ondrinkbaar, vuilnis blijft liggen en scholen en ziekenhuizen zijn arm en propvol. De voornaamste oorzaak hiervan is allang geanalyseerd, maar wordt niet aan de grote klok gehangen. De oorzaak ligt bij het Amerikaanse 'Marshall Plan' voor Afghanistan, dat de eigen Amerikaanse economie aanmerkelijk meer goed doet dan de Afghaanse. Het grootste deel van het Amerikaanse hulpgeld, 86 cent van iedere dollar, gaat naar Amerikaanse bedrijven.

Wie in Afghanistan geweest is, heeft er de bouwvallers en consultants van Halliburton, Bechtel, Blackwater, Louis Berger, de Bearing Group en DynCorp zien krielen. De privatisering van Afghanistans wederopbouw heeft in de praktijk uitgepakt als grote graaipartij. Een illustratie daarvan staat smakelijk beschreven in een rapport uit 2006-2007 van het Pentagon. Inspecteurs van het Pentagon onderzochten de resultaten tot dan toe van het Amerikaanse programma voor opleiding van de nieuwe Afghaanse politiemacht. Zeventigduizend Afghanen zouden zijn getraind. De inspecteurs

konden er maar 32.000 vinden. Die hadden een opleiding van acht weekjes achter de rug. De afgestudeerde waren volgens de inspecteurs 'niet in staat om zelfs op het basaalste niveau de wet te handhaven'. Verder bleek de helft van het materieel dat voor de politie bestemd was, waaronder een paar duizend vrachtwagens, foetsie. De incompetentie van de niet toegeruste politiemacht leidde volgens het Pentagon tot verhoogde opiumproductie, opleving van de Taliban, regeringscorruptie in het algemeen en aldus ondermijning van alle Amerikaanse doelstellingen in Afghanistan.

De private onderneming die was ingehuurd voor het opleidingsprogramma, het Amerikaanse DynCorp, had niettemin 1,6 miljard dollar betaald gekregen. En wat zagen de Afghanen in augustus 2008? Verlenging van DynCorps contract voor een bedrag van nog eens 317 miljoen. De wederopbouw van Afghanistan wordt niet voor niets ook 'Afghani-scam' genoemd.

Dit soort schandalen – er zijn er vele van – zijn in het debat over Afghanistan ten minste zo belangrijk als de discussies over troepenversterkingen. Veel cijfers zijn er niet, maar een paar verdienen overweging. In 2009 verhoogt Amerika zijn troepensterkte met 45 procent. Taliban nu bang? Of Taliban juist blij, want extra troepen gaan extra vechten, wat extra Taliban-rekruten oplevert? Nog een cijfertje dreef namelijk boven in de troebele Afghaanse wateren. Het Canadese dagblad *Globe and Mail* vroeg 42 'Talibs' waarom ze 'Talib' zijn. Twaalf zeiden zich te hebben aangemeld na familie te hebben verloren bij NAVO-luchtaanvallen.

Nog wat cijfertjes: Afghanistan staat op de vijfde plaats van onder op de lijst van minst ontwikkelde landen ter wereld. Dat is zelfs één plaats lager dan in 2004. De wederopbouwoperatie heeft de Afghanen kennelijk nog geen bestaansmogelijkheden gebracht, maar de Taliban wel. Talibanstrijders kunnen een maandsalaris tot 200 dollar verdienen. Een 'gewoon' Afghaans maandloon is veertien dollar.

Toch zoekt ook Obama weer een oplossing in meer troepen. Ik zou mij bijstelling van andere cijfers kunnen voorstellen. ■